

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการจัดประเภทคำนาม
ด้วยคำลักษณนามในภาษาไทยกับภาษาเกาหลีตามแนว
ภาษาศาสตร์ปริชาน

ผู้เขียน

นายชางวอน ฮยอน

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.นันทริยา สาเอี่ยม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดประเภทคำนามและกระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการจัดประเภทคำนามด้วยคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเกาหลี และเปรียบเทียบการจัดประเภทคำนามและกระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการจัดประเภทคำนามด้วยคำลักษณนามในภาษาไทยกับภาษาเกาหลี ข้อมูลที่นำมาใช้เก็บจากการสัมภาษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นคนไทย 50 คนและคนเกาหลี 50 คน และทฤษฎีแบบจำลองปริชานที่เป็นอุดมคติ (Idealized cognitive models หรือ ICMs) เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า การจัดประเภทคำนามและกระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการจัดประเภทคำนามด้วยคำลักษณนามในภาษาไทยกับภาษาเกาหลีมีลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกัน กล่าวคือ คำลักษณนามกลุ่มความมีชีวิตที่เป็นมนุษย์ ได้แก่ คำลักษณนาม “คน” “명 /myeong” “사람 /saram” และ “인 /in” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มคนหรือมนุษย์ทั่วไปโดยอาศัยแบบจำลองการจัดจำพวกตามแนวเดิม และคำลักษณนาม “ท่าน” และ “씨 /ssi” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มบุคคลที่น่าเคารพ โดยอาศัยแบบจำลองที่ซับซ้อน ขณะเดียวกันมีลักษณะที่แตกต่างกันคือ คำลักษณนาม “นาย” และ “นาง” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มอาชีพตามเพศโดยอาศัยแบบจำลองที่เรียบง่ายและคำลักษณนาม “องค์” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มสิ่งมีชีวิตทางพระพุทธศาสนาซึ่งอยู่ศูนย์กลางและกลุ่มสิ่งไม่มีชีวิตทางพระพุทธศาสนาซึ่งขยายมาจากศูนย์กลาง โดยอาศัยแบบจำลองประเภทรัศมี ซึ่งไม่พบในภาษาเกาหลี ส่วนคำลักษณนาม “놈 /nom” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความประพฤติน่าเกลียด โดยอาศัยแบบจำลองที่เรียบง่ายซึ่งไม่พบในภาษาไทย

ส่วนคำลักษณนามกลุ่มความมีชีวิตที่เป็นสัตว์ในทั้งสองภาษามีลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันคือ คำลักษณนาม “ตัว” และ “마리 /mari/” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มสัตว์ทั่วไป แต่คำลักษณนาม “ตัว” นอกจากจัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มสัตว์ให้อยู่ศูนย์กลางแล้วยังจัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มเครื่องเรือนและกลุ่มเครื่องแต่งกายซึ่งขยายมาจากศูนย์กลาง โดยอาศัยแบบจำลองประเภทรัศมี ในขณะที่คำลักษณนาม “마리 /mari/” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มสัตว์เพียงกลุ่มเดียวโดยอาศัยแบบจำลองการจัดจำพวกตามแนวเดิม

สำหรับคำลักษณนามกลุ่มความมีชีวิตที่เป็นพืชในทั้งสองภาษามีลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันคือ คำลักษณนาม “ต้น” กับ “그루 /geureu/” มีลักษณะที่เหมือนกันในการจัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มต้นไม้ทั่วไป แต่คำลักษณนาม “ต้น” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มต้นไม้ซึ่งอยู่ศูนย์กลางและกลุ่มเสาซึ่งขยายมาจากศูนย์กลาง โดยอาศัยแบบจำลองประเภทรัศมี ในขณะที่คำลักษณนาม “그루 /geureu/” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มต้นไม้ทั่วไปเพียงกลุ่มเดียวโดยอาศัยแบบจำลองการจัดจำพวกตามแนวเดิม ส่วนคำลักษณนาม “ดอก” กับ “송이 /song-i/” มีลักษณะที่เหมือนกันในการจัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มดอกไม้ทั่วไปซึ่งอยู่ศูนย์กลางโดยอาศัยแบบจำลองประเภทรัศมี แต่มีลักษณะที่แตกต่างกันในการจัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มอื่นๆ คือ คำลักษณนาม “ดอก” จัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มสิ่งของทรงยาวซึ่งขยายมาจากศูนย์กลาง ในขณะที่คำลักษณนาม “송이 /song-i/” นอกจากจัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มดอกไม้ให้อยู่ศูนย์กลางแล้วยังจัดประเภทคำนามเป็นกลุ่มเห็ดและกลุ่มผลไม้บางชนิดที่มีหลายลูกอยู่ในเครือเดียวให้อยู่ศูนย์กลางด้วยซึ่งขยายไปสู่กลุ่มสิ่งธรรมชาติที่มีทรงกลมเล็ก สำหรับคำลักษณนามกลุ่มความมีชีวิตที่เป็นพืช ได้แก่ “ใบ” “เมล็ด” “ลูก” ในภาษาไทยและ “줄기 /julgi/” “포기 /pogi/” “뿌리 /ppu-ri/” ในภาษาเกาหลีมีลักษณะที่แตกต่างกันเนื่องจากการจัดประเภทคำนามด้วยคำลักษณนามแต่ละคำดังกล่าวสะท้อนถึงลักษณะเฉพาะทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละภาษา

Thesis Title	A Comparative Study of the Process of Noun Categorization by Classifiers in Thai and Korean Based on a Cognitive Linguistics Approach
Author	Mr. Yangwon Hyun
Degree	Master of Arts (Thai Language)
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Nanthariya Sah-iam

ABSTRACT

The present thesis objectives are to study and compare noun categorization and the cognitive process associated with noun categorization by classifiers in Thai and Korean. Data was gathered via interviews with 50 Thai undergraduate students and 50 Korean students. The theory of idealized cognitive models, or ICMs, is employed for data analysis.

Results show that noun categorization and the cognitive process in noun categorization by classifiers in Thai and Korean have similarities and differences. The human classifier group such as the classifier “*khon*” in Thai, and “*myeong*”, “*saram*”, and “*in*” in Korean categorize nouns as humans with respect to the classical taxonomy model. Also, the classifier “*thân*” in Thai and “*bun*” in Korean categorize nouns as respectable persons with respect to the complex model. At the same time, there are also differences. Respectively, classifier “*nai*” and “*nang*” in Thai categorize nouns as typical male and female occupations with respect to the simple model. Classifier “*ong*” in Thai, besides, categorizes nouns into 2 classes including Buddhist animates which are at the center and Buddhist inanimates which extended from the center with respect to the radial category model. These are not found in the Korean language. The classifier “*nom*” in Korean categorizes nouns as disrespectful persons with respect to the simple model which is not found in the Thai language.

The animal classifier group in Thai and Korean have both similarities and differences. Classifier “*tua*” in Thai and “*mari*” in Korean categorize nouns as animals. However, the classifier “*tua*” also categorizes furniture and clothes which are extended from the center with respect to the radial category model. Classifier “*mari*”, meanwhile, only categorizes nouns as animals with respect to the classical taxonomy model.

As for the plant classifier group in Thai and Korean, there are also both similarities and differences. Classifier “*tôn*” in Thai and “*geureu*” in Korean are similar in categorizing nouns as trees, yet classifier “*tôn*” also categorizes pillars which extended from the trees as the center with respect to the radial category model, whereas the classifier “*geureu*” only categorizes nouns such as trees with respect to the classical taxonomy model. Classifier “*dòk*” in Thai is similar to the Korean classifier “*song-i*” that flowers are categorized at the center with respect to the radial category model. But, they are also different in categorizing nouns into other classes. Namely, classifier “*dòk*” categorizes long things which extended from the center. On the contrary, classifier *song-i* not only categorizes flowers but also categorizes mushrooms and bunch of some fruit at the center. These center classes extended to natural small-round things. The remainder of the plant classifier group such as classifier “*bai*” “*mèt*” “*lùk*” in Thai and classifier “*julgi*” “*pogi*” “*ppu-ri*” in Korean have different characteristics because each of their noun categorization reflect particular social and cultural characteristics.